

DM

röviden

Új lámpák a régi hídon

Befejezéséhez közeledik a szegedi régi Tisza-híd felújítása. A hídfőben a szerelők új lámpasort állítanak föl — felvételünk erről a munkáról készült.

ANDROPOV-KÖTET

Már elhagyta a nyomdát Jurij Andropovnak, az SZKP Központi Bizottsága főtitkárának, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa Elnöksége elnökeinek gyűjteményes kötete „A békéért, a szocializmusért” címmel. A kötet az 1982 novemberé és 1983 június közötti időszakban elhangzott beszédekből és interjúkból közöl válogatást, a tartalmazza a Marx-évforduló alkalmából írt cikkeket. A kötetet a Kossuth Könyvkiadó adta ki.

LÉGI NÖVÉNYVÉDELEM

A fülledt, párás idő kedvez a kártevőknek, s fokozott védelemre kényszeríti a mezőgazdasági üzemeket. A MEM repülőgépes szolgálata az állami gazdaságok, termelőszövetkezetek megbízásából naponta 20–25 ezer hektárnyi területet permetez be a különféle hatószerekkel. Munkáját némiképp hátráltatja a tartós meleg, 25 fok felett ugyanis nem tanácsos kiszórni a vegyi anyagokat, ezért a kora reggeli és — sötétedésig — a késő esti órákban szállnak fel a gépek. Az egyik legfontosabb tennivaló most a szőlőperonoszpóra elleni védekezés. E feladatra, lévén, hogy a szőlőültetvények egy része hegyoldalakban van, helikopterrel hatékonyabban végezhetik, mint a kevésbé fordultékony, merev szárnyú gépekkel. Eppen ezért 50 helikopterbrigád dolgozik a Tokaj, a Mecsek és más borvidékek szőlői felett. A napraforgó tányérbetegségeinek is kedvez a mostani időjárás, ezért a kár mérséklésére mindenütt dolgoznak a repülők.

KAGYLÓDÍSZES VASMÁCSKA

Az azerbajdzsáni ókori és középkori történelmi múzeum anyagai között nagy helyet kaptak a tenger mélyéről felhozott leletek. Többek között 13. kagylóval díszített és rögzítőfuratokkal ellátott vasmácska — némelyikük súlya eléri a 80–90 kilogrammot is. A Bilgában nemrég talált, kőből készült kikötői horgony is bizonyítja, hogy a mai üdültelepülés az apseroni félszigeten a középkorban jelentős kikötő, a kereskedelmi hajók pihenőhelye volt.

SZEGEDI EGYÜTTES A PUSZTAVACSI TALÁLKOZÓN

Hazánk geometriai közép-pontjában, Pusztavacson a Képes Újság szervezésében augusztus 6-án és 7-én nagyszabású műsoros béketalálkozót rendeznek. A programon az ország sok művész-együttese is fellép. A jelentkező csoportok előselejtezőkön mutatkoznak be. A napokban lezajlott szolnoki meghallgatáson sikerrel lépett föl a szegedi Huzavona Folk Rock együttes, amely meghívást kapott a pusztavacsi találkozóra.

SZOMBATI PIACI ÁRAK

A tegnapi szegedi piacon az élő csirke kilóját 40 forintért, az élő tyúkot 35–40, az élő pulykát 60, az élő libát 40–45, az élő kacskát 40–45, a tejfőlit literjét 60, a tehéntúrót 70, a tojás darabját 1,80–2 forintért kínálták. A nyári burgonya kilója 6–10, a sárgarépaé 10–12, a petrezselyemé 18–20, a vöröshagymaé 8–10, a fejes káposztáé 6–8, a kelkáposztáé 12–14, a saláta fejéneként 2–5 forintba került. Egy kiló karalábé 8–10, karfiol 10–14, paradicsom 8–10, hegyes zöldpaprika 18–20, tölténi való paprika 12–15, egyéb zöldpaprika 8–10, főzőtök 4–5, salátának való uborka 4–5, kovászolni való uborka 6–7, csemegeuborka 8–10, zöldbab 10–14, zöldborsó 30–40, egy csomó retek 3–4, földhagyma 2–3, egy kiló fokhagyma 50, paraj 12, sóska 14, a zöldtengeri darabja 3–4 forint volt. A gomba kilóját 70–80, a nyári almát 8–10, a körtét 10–14, a pándi meggyet 20, a cigánymeggyet 10, a kajszábarackot 18–20, a rózsabarackot 10–12, az őszibarackot 6–8, a szilvát 8–10, a szőlőt 25–30, a sárgadinnyét 14, a görögdinnyét 15, a földiepret 50, a málnát 10, a ribizlit 15, az egrest 20, a héjas diót 35, a száraz babot 30–32, a savanyú káposztát 25–30, a mák literjét 70–80 forintért lehetett megvásárolni.

Megszületünk, élünk — ki így, ki úgy — aztán értéket hagyva magunk mögött, vagy nyomtalanul eltűnünk a világból.

Etelka is bizakodón kezdte: szép és szellemes asszonynak íuthat-e más sors, mint családi boldogság? Furcsa firtora az életnek: Etelka magára maradt. Férj és gyerek nélkül pörgette napjait, ám nem egészen boldogtalanul. Simogatták őt is, no nem vigasztaló, de hálás kezek. Mint a járás szociálpolitikai ügyintézője elesettek, öregek, betegek intézőjeként lett vigaszt és talált rá élete értelmére. Nem tudta érzéketlenül nézni a dorozsmai cigányok embertelen sorsát, maga is sokat segített. Noha tudta, ez nem elég, gyűjtést szervezett a részükre. Szerepe volt abban, hogy 1962-ben megnyitotta kapuit a sövényházi szociális otthon, melynek lakóit ő utalta emberibb körülmények közé, nemcsak kézírásával, hanem megértő szívóságával is. Hivatalos papírok jöttek, mentek a keze között, a mögöttük rejlő embereket azonban mind megtartotta: rendszeres látogató volt az otthonban, reménytelenséget sugározva maga körül.

Az érzelmekben oly gazdag értelmi fogyatékosok bámulatos érzékekkel mérték föl, ez az ő emberük. há-

Végrendelet

lával, szeretettel halmozták el, ragaszkodással kötötték magukhoz, az egész otthonhoz.

Etelka két esztendeje nyugdíjba vonult. Rövid ideig ápolgatta még, idős édesanyját, aztán végleg egyedül maradt. S milyen igazságtalan a sors: amint ő szorult volna együttérzésre, segítségre, az üres házban rászakadt a reménytelen magány. Betegség és félelmek gyötörte óráiban is szeretteire, a betegek, öregek, elhagyatottakra gondolt, övéire. Franciakockás füzetlapot, tollat csett elő, és írni kezdett:

„Hetek óta nagyon-nagyon és sűrűn vagyok rosszul. A fejem mindig fáj és a szívem néha úgy dobban, hogy a karom megrándul, 1–2 ütés, de szörnyű, ez után gyorsan ver és órákig reszketést érzek a szívemben. Szörnyű fáradtság fog el és nincs levegő.

Mivel senkim nincs, csak távoli rokonok, így szeretném, ha halálom esetén az én akaratom érvényesülne.

1. Tetememet a bonctanra hagyom, a jövő orvosok tanulmányozásá-

ra (nincs, aki tetememről gondoskodjon, aki a síromra virágot hozzon.)

2. Vagyonom Szeged, Vaskapu utca 42. szám alatti telek és ház. Az ingatlan ára legyen a Csongrád megyei, sövényházi szociális otthoné. Aláírás: Szabó Jánosné, Tótandor Etelka, 1982. október 10.

Napok telhettek el kétségek között, félelemben, amikor ismét leült a kockás füzetlap elé, s míg szomszédai között elosztotta szép sorjában a körülötte levő bútorokat, a szekrényeket, fotelokat, asztalokat, székeket, a varrógépét és a gázipalackot is, könnycseppek mosták el a határozott, szépen rajzolt betűket. A dátum: 1982. október 22. Mellette zárójelben: „nagyon rosszul vagyok.”

Szabó Jánosné Tótandor Etelka 1982. december 3-án meghalt. Az ügyfélszolgálati iroda dolgozói elkészítették a hagyatéki leltárt, s közben ők találták meg a végrendeletet.

A betegek, az öregek szegényebbek lettek egy született „jőemberrel”, de gazdagabbak az ő adománnyával. Emléke közöttük öröklésélni fog.

Chikán Ágnes

Kánikula

Előrejelzés az ország területére vasárnap estig: kevés felhő lesz az égen és száraz időre lehet számítani. A szél mérsékelt marad. A legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap 30 fok körül valószínű.

MOSZKVA NEM HISZ A KÖNNYEKNEK

Holnap, hétfőn este 6 órától a Moszkva nem hisz a könnyeknek című kétrészes szovjet filmet vetítik a Helyőrségi Művelődési Otthonban (Victor Hugo u. 6.).

POSTÁS KÉPZŐMŰVESZTER KIÁLLÍTÁSA

Szegedi postás képzőművészek kiállítása nyílik július 19-én, kedden délután 6 órakor Szigetváron, a vár/dzsamiájában. A kiállítás része a Szigetvári Ünnepi Hetek rendezvénysorozatának.

GYARAPODIK AZ USA NEPESSÉGE

Hivatalos adatok szerint az Egyesült Államok lakosainak száma ez év májusában elérte a 233 milliót 892 ezret. Egy év alatt 2,2 millióval nőtt az Egyesült Államokban élők száma.

ÚRHÁJÓSOK — APRÓHIRDETÉSRE

Kanadában apróhirdetés útján toboroznak úrhajósokat. Pénteken a kanadai nemzeti kutatási tanács apróhirdetést tett közzé az ország lapjaiban. Ebben hat személyt keresnek, akik hajlandók lennének részt venni úrkísérelt végrehajtását tervező amerikai úrhajókon 1985 végére vagy 1986 elején. A tanács repülőgépi szekciójának igazgatója elmondotta, hogy az egyik kísérlet az úrhajósoknál mozgás közben fellépő rossz közérzetet vizsgálná, a másik pedig az úrhajó hasznos terhet határozna meg. Az igazgató közölte, hogy egy programot háromtagú kanadai úrhajós csapat végezne el. Kifejezte reményét, hogy az apróhirdetésre sok nő is jelentkezne majd.

LÖTÖNYEREMÉNYEK

A Sportfogadási és Lottó-igazgatóság közlése szerint a 28. játékhefti lottónyeremények a nyereményilleték levonása után a következők: Öt találatos szelvény nem volt. Négy találatos szelvénye 116 fogadónak volt, nyerményük egyenként 76 707 forint. Három találatos 8335 fogadónak volt, nyerményük egyenként 534 forint. A két találatos szelvények száma 236 389 darab, ezekre egyenként 24 forintot fizetnek. A közölt adatok nem vételesek.

Agglegény

— Nos, milyen az új barátod? — Kérde barátnőjét az egyik lány. — Tipikus agglegény. — Hogyhogy? — Hat fölívott a lakásába és becsalt a konyhába!

LÉPCSŐHÁZI TÖRTÉNET

A Potyka csárdában ita-lozott a 21 éves Pistker Ferenc (Szeged, József Attila sugárút 154/B), amikor felfigyelt két, egyedül szórakozó nőre. Csatlakozott hozzájuk, záróráig együtt szórakoztak. Záróra után egyiküket hazakísérte. A lépcsőházba érve erőszakoskodni próbált. Mivel a nő ellenállt, dulakodni kezdtek. A fiatalember ekközben leszakította újdonságát ismerőse nyakából az aranyláncot, majd elfutott. A rendőrség rövidesen elfogta, a közel 4 ezer forintot érő ékszert megtalálták nála. Letartóztatták, kifosztás miatt indítottak büntető-eljárást ellene.

LEZUHANT SZÁLLÍTÓGÉP

Az Egyesült Államok Tennessee szövetségi államában lezuhant egy — radioaktív anyagot szállító repülőgép. A két pilóta megmenekült, a légjárás nem közölte, hogy a gépen milyen radioaktív anyagot szállítottak.

Gyászközlemények

Fájó szívvel tudatjuk, hogy **MOCSÁN LAJOS** villamosmérnök, a szegedi textilművek nyugalmazott igazgatójának végső búcsúztatása július 21-én, 14 órakor lesz a szegedi Belvárosi temető ravatalozójából. A gyászoló család, Szeged, Zsombó. 23 005

Köszönetet mondunk a volt munkatársainak, a Szegedi Átész dolgozóinak, a KPVD SZ Cs. m.-i Bizottságának, a zombói és a bordányi tanács dolgozóinak, a Gyümölcsösökért Szakszervezetek dolgozóinak, rokonoknak, barátoknak, szomszédoknak, ismerősöknek, akik fűjtem és édesapánk

FARAGÓ ISTVÁN temetésén részt vettek, virágokkal faldalmunkat enyhíteni igyekeztek, és azoknak is, akik együttérzésüket táviratban küldték el. Köszönetet mondunk a körzeti orvosoknak és ügye-

lefet ellátó orvosoknak, akik hosszú évekig élete meghosszabbításáért fáradoztak. Faragó Istvánné és családja, Zsombó.

Köszönetet mondunk mindazon rokonoknak, ismerősöknek, szomszédoknak, hogy felejtethetetlen halottunk, **KISBODRI GYÖRGY** temetésén megjelentek, virágokkal és részvételükkel faldalmunkat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló Kisbodri család, Tiszaziget.

Köszönetet mondunk mindazon rokonoknak, barátoknak, munkatársaknak, ismerősöknek, kollégáknak, akik felejtethetetlen halottunk,

GRÁNÁSI PÁLNE Mikulán Manika temetésén megjelentek, s virágokkal a család mély faldalmat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család. 23 826

Újjáépítik az Erzsébet Szállót

Osszel megkezdődik a belvárosban a hét és fél éve zárva tartó Erzsébet Szálló újjáépítése. A munka, várhatóan szeptemberben bonctással indul: a kiszolgált, régi épületet ugyanis — ki- véve az alatta levő János pincét, amelyet természetesen szintén felújítanak — teljesen elbontják. A napok-

ban írták alá a szerződést a szálló újjáépítéséről. A 112 szobás, 3 csillagos szállót a Komplex beruházásában, a Kerti tervei alapján az oszt-rák Hofmann, und Maculan vállalat építi fel. Elkészülte után — az átadási határidő 1983. május 15. — a Hungar-hotels és az Ibusz közös szállodája lesz az Erzsébet.

Kossuth és Szeged Összegzés

Július 12-én és 14-én ugyan-ezzel a címmel jelentettünk meg külön-külön egy-egy cikkkel. A fölmerült eseményeket időközben sikerült föloldanunk, és így határozottunk, hogy a levont következtetéseket közösen adjuk az olvasók kezébe.

Egyöntetűen arra az álláspontra helyezkedtünk, hogy Kossuth második Szegedre érkezése 1849. július 11-én a délelőtti vagy a déli órákban történt. Téves tehát minden eddigi történelmi munkában a 12-e megjelölése.

A tévedés gyökerei még 1849-re nyúlnak vissza. A menekülő kormány belügy-miniszterének, Szemere Bertalanak volt a földadata a kormány hivatalos lapja, a Közlöny nyomdagépeinek ide szállítottása, amely rendkívül nehézkes volt, mert vasút nem lévén, parasztszekerekre történt. A nyomda összeállítása a Zsótér-házban már 9-én megkezdődött, de csupán 12-én készült el. Így az első szegedi megjelenésű Közlöny csak 13-án került ki a nyomdából, és vezércikke így kezdődött: „A kormányzó és a kormány tegnap érkezett Szegedre.”

A hiba nyilván onnan származott, hogy a szedés már 12-ére elkészült, de a nyomás késése miatt a lap kor már nyíltan a független Magyarország ellen uszította a nemzetiségeket (Jelencsicsot, Hurbant stb.). Ma is föllehet az azonban a közhasználatban a téves árult forrásból. Szilágyi Sándor, Horváth Mihály, Gelich, Richard, Szeremley Samuel, Steier Lajos, Márki Sándor, Reizner János és nyomában az összes népszerűsítő munká, útikönyv stb. július 12-re tette az érkezést és a beszédet. Az Országos Levéltárban azonban föllehet Kossuthnak öt levele,

amelyeknek keltezése „Szeged, július 11. 1849.” Ismerve a kormányzó pontosságát, a tévedés kizárható. További érve a Damjanich Jánosnak szintén július 11-i, szegedi keltezésű leveleinek e néhány sora: „Ide ma érkeztem. Holnapig orientálom magam, minő élelmézési cikkeket vannak...”

Az emlékiratok közül a 11-ét támasztja alá Vukovics Sebőnek, annak a miniszternek a memoárja, aki Kossuthtal együtt érkezett, és mellette állt e jeles nap estéjén a Kárásház erkélyén. Így ír erről: „Július 11-én délelőtt Szegedre érkezünk. Ottlétünk július 31-ig tartván, egy korszakát képezi függetlenségünk harcunknak.”

Időközben volt alkalmunk megnézni Habermann Gusztávnak *Rengey Ferdinánd és kora* című kéziratot, a műnek megfelelő helyét, a szükségesnek tartjuk leszögezni, hogy ő is Kossuth július 11-i érkezését bizonyítja, szemben a korábbi történelmi szakirodalommal.

Az október 4-i beszéd híressé vált bevezető sorával kapcsolatban már korábban is voltak viták. Kossuth a királyától elárult hazájának oszlopát látta Szegedben. Az árulás abban állott, hogy a kamarilla ekkor már nyíltan a független Magyarország ellen uszította a nemzetiségeket (Jelencsicsot, Hurbant stb.). Ma is föllehet az azonban a közhasználatban a téves árult forrásból. Szilágyi Sándor, Horváth Mihály, Gelich, Richard, Szeremley Samuel, Steier Lajos, Márki Sándor, Reizner János és nyomában az összes népszerűsítő munká, útikönyv stb. július 12-re tette az érkezést és a beszédet. Az Országos Levéltárban azonban föllehet Kossuthnak öt levele,

Péter László—Vass László

DELMAGYARORSZAG

A Magyar Szocialista Munkáspárti Szeged városi Bizottságának napilapja.

Főszerkesztő: F. Nagy István — Főszerkesztő-helyettes: Sz. Simon István — Kiadja a Csongrád megyei Lapkiadó Vállalat, Felelős kiadó: Kovács László — Szerkesztőség és kiadóvállalat: Szeged, Tanácsköztársaság útja 10. Sajtóhöz. 6740 — Telefon: 12-633 — A lapot nyomja: Szegedi Nyomda Szeged, Bajcsy-Zsilinszky utca 28. 6720. Igazgató: Dobó József — Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a postahivataloknál és kézbesítőknél. Előfizetési díj egy hónapra 84 forint, — Index: 25 033 — ISSN: 0133-024 2